

YHTEISTYÖTÄ OHITTAMISEEN

Kaksisuuntaisella kaksikaistaisella tiellä ohittaja joutuu käyttämään vastaantulijoiden kaistaa. Useimmiten se onneksi onnistuu.

Kannattaa kuitenkin muistaa, että ohittaja tarvitsee usein pitkän matkan vastaantulijan kaistaa. Ajatelkaamme vaikka näitä kahta ihan tavallista tapausta: **edellä rekka ajaa 80 km/h** ja henkilöauto takana saavuttaa sitä 100 km/h nopeudella. Ohitus vaatii vähintään 500 m. Jos vastaantulija ajaa 100 km/h nopeudella, se lähestyy samanaikaisesti 500 metriä. Ohituksen onnistumiseksi pitäisi vapaata tietä olla ainakin 1000 metriä.

Jos rekka ajaakin 90 km/h, sen ohittaminen 100 km/h nopeudella vaatii vähintään 1000 metriä, jolloin vapaata ohituskaistaa pitää olla 2000 metriä.

Kilometrin näkyvyyksiä ei aina ole eikä etäisyyden arviointi ole helppoa. Ohituksia kuitenkin tapahtuu. Ohittaja joutuu usein ajamaan ylinopeutta, rekkakin joskus hidastaa ja toivottavasti vastaantulija noudattaa edes nopeusrajoitusta ja hidastaa.

Monet kuvittelevat, että ohittajalla on oikeus ajaa ylinopeutta välttääkseen törmäystä vastaantulijaan tai ohitettavaan. Ei sellaista oikeutta ole. Mutta on ihan luonnollista, että pyritään estämään onnettomuus, vaikka ylinopeudella. Onhan nopeussakko pienempi paha kuin onnettomuus. Oikeastaan ylinopeuden ajaminen onnettomuuden estämiseksi on jopa velvollisuus siinä tapauksessa, että se on ainoa tapa välttää kolari.

Entä jos alkaa näyttää siltä, ettei ohittaminen onnistu? Niin voi käydä, syystä tai toisesta. Ei sitä tarvitse hävetä; pitää vain arvioida tilanne uudelleen. Ohituksen voi perua ja palata takaisin ohitettavan taakse, kun ollaan vielä ohitettavan kohdalla. Usein se onnistuu paremmin kuin jatkamalla jääripäisesti ohitusta.

Ohitus on ainakin kolmen osapuolen yhteistyötä: ohittajan, ohitettavan ja vastaantulijan. Ohittaja on keskeinen toimija. Hänen on ratkaistava, onko ohitus tarpeellinen ollenkaan ja jos on, tapahtuuko se paikassa, jossa se varmasti onnistuu. Ohitettava ja vastaantulija avustavat – mikäli huolehtivat osaltaan liikenneturvallisuudesta – parhaansa mukaan, muuten hekin ovat vaarassa.

Ohitettavan roolia on pidetty melko neutraalina, lakikaan ei vaadi

Citroënin kuljettaja lähtee ohitukseen, koska vastaantulijoita ei ole näkyvissä.

Edellä ajaneen auton siirryttyä omalle kaistalleen Citroënin kuljettaja näkee vastaantulijan ja joutuu perumaan ohitusaikeensa.

muuta kuin että ohitettava ei saa lisätä nopeutta. Vastaantulija ei saa ajaa ylinopeutta missään. Tämä on erityisen tärkeää silloin, kun kohdataan vastaantulija ohitustilanteessa. Kaikkia ajoneuvoja koskee määräys, että on ajettava sellaista nopeutta, että hallitsee ajoneuvonsa.

Suurin osa ohituksista on turhia. Saavutettava hyöty, ajansäästö, on vähäinen. Ruuhkaliikenteessä ei voi pitkälläkään matkalla säästää aikaa. Ohitteleminen rasittaa ajajaa ja ajoneuvoa. Ohituksissa riskeerataan vähintään kolmea osapuolta. Ohitusonnettomuudet tapahtuvat lähes aina suurilla nopeuksilla ja ovat siksi niin tuhoisia.

*Matti Koivurova
Turvallisuusinsinööri*